

[Henry Christensen.]

nelse skulle jo give mulighed derfor. Sådan set må meningen vel være, at vi engang når så høj en velstand, at vore hjem med rimelighed kan løse, også hvad man kan kalde de økonomiske problemer ved at sikre deres unges uddannelse. Det er i hvert fald det synspunkt, som vi i mit parti hidtil har hyldet på dette område, og man har vel stadig i forslaget i betænkningen taget afstand fra, hvad man kalder studenterlønsprincippet. På den anden side: når man går så langt som til at sige, at hjem med en skattepligtig indkomst på 15 000 eller 20 000 kr. faktisk regnes som hørende til dem, der i det væsentlige ikke skal kunne yde bidrag, så går man vel i praksis meget langt i retning af studenterlønsprincippet. Man regner kun med, at et meget beskedent antal hjem skal kunne yde nogen støtte af betydning.

Jeg tror altså, det er vigtigt, at vi gennem vor tilrettelæggelse stadig holder fast ved betydningen af, at den opgave til sikre de unges uddannelse også principielt må være hjemmenes. Samfundet må stille undervisningsapparatet til rådighed — deri er vi enige — men derudover må opgaven, så langt det er gørligt, være hjemmenes. Det er bl. a. også det, som det skattelovsforslag, vi har fremsat i det høje ting i dag, tilsigter: at give hjemmene forøgede muligheder. Det må, alt andet lige, ud fra vore synspunkter være bedre at sætte hjemmene i stand til at løse en større del af opgaven selv. Det er ikke noget eftertragtellesværdigt, at vi skal gå hen og tage pengene og bagefter dele dem ud — det må kun ske, hvis det er absolut nødvendigt. På baggrund af de forhandlinger, vi også forhen har haft om disse spørgsmål med den højtærede undervisningsminister, undrer det mig, at der fra ministerens side hidtil har været, skal vi sige megen tavshed om hans syn på den side af problemet. Disse ting må efter vor opfattelse kædes sammen. Det er — som det ærede medlem hr. Ninn-Hansen sagde i sin fremsættelsestale i dag — nødvendigt at nå til en helhedsløsning. Dels gennem en begrænsning af skattekravet for forældre over for den del af deres indkomst, som de anvender til at sikre deres unges uddannelse, dels derigennem, at vi også letter beskatningen

af de unge, der gennem egen indsats selv skaffer sig en del af midlerne dertil, vil vi sætte selvhjælpsviljen i stand til i større udstrækning at kunne gøre en indsats.

Selv om vi altså her tager et betydeligt skridt — og jeg håber, der vil være forhandlingsvilje deroverfor — er vi ganske klar over, at vi selvfølgelig slet ikke kan løse problemet alene ad den vej; herom skal der ingen diskussion være fra vor side. Vi vil være nødsaget til fra det offentliges side at stille betydelige midler til rådighed og så længe som muligt ud fra princippet: den nødvendige hjælp til selvhjælp. Vi må nu se på beregningerne, der foreligger i den gule betænkning, og sammenkæde dem med de forskellige forslag, der kommer til at stå over for hinanden.

Vi gør os altså ingen forestilling om, at der ikke også fremtidig må stilles betydelige midler til rådighed. Hvor store de skal være, må vi se nærmere på, for betydelige vil midlerne blive. Vi må så også rejse spørgsmålet om rimeligheden i, at man, samtidig med at man forøger midlerne betydeligt, foretager ændring i retning af, at forøgelsen ganske særligt skal foregå for legaternes vedkommende. Hvilken egnet begrundelse er der egentlig herfor? Hvor rimeligt er det i forhold til hele den øvrige danske ungdom? Opgaven må være at nå tilstrækkelig langt til at sikre, at enhver ung med rimelighed får økonomisk mulighed for at gennemføre en højere uddannelse, når han vil og har lyst dertil.

Det er en investering i fremtiden, siger man. Betyder det da også, at vi skal sætte alle unge i stand til at opnå en uddannelse, som almindeligvis giver dem mulighed for langt, langt større indtægter, end gennemsnittet af den øvrige ungdom og befolkningen kan opnå? Den øvrige befolkning og den øvrige ungdom vil derfor med rette stille spørgsmålet: er det rimeligt, at samfundet i så overvejende grad skal forøge den unge, der gennem 4—5-årige studier sikrer sig en uddannelse som tandlæge, ingeniør, eller hvad det nu er, og derved opnår en indtægt på 30 000-35 000 kr. med det samme, hans uddannelse i så overvejende grad kvit og frit? Må det ikke være således, når vi nu går langt for at stille de fornødne midler til rådighed, at netop de unge, der derigennem sikres langt større indkomster